

Asiantuntijalausunto
Diaarinro 2718/00.08/2021
24.5.2021

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: Asiantuntijalausuntopyyntö E 53/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n uusiutuvan energian direktiivin nojalla annettava komission täytäntöönpanoasetus toimintaohjeista näytön antamiseksi metsäbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisestä, 18.5.2021

Metsäkeskuksen asiantuntijalausunto EU:n uusiutuvan energian direktiivin täytäntöönpanoasetuksesta koskien toimintaohjeita näytön antamisesta metsäbiomassan kestävyyskriteerien täyttymisestä

Uusiutuvan energian direktiivi – RED II sisältää sitovat EU-tason kestävyyskriteerit energian tuotantoon käytettäville biomassoille. Kestävyyskriteereillä halutaan varmistaa, että bioenergian lisääntyvä käyttö EU:ssa tuottaa merkittäviä kasvihuonekaasujen vähennyksiä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna. Kotimaan päästöjen vähentämisessä kestävästi tuotetulla metsäenergialla ja metsäteollisuuden sivuvirroista saatavilla puupolttoaineilla on edelleen merkittävä rooli korvattaessa fossiilista energiaa energiamurroksen edetessä.

Metsäkeskus pitää tärkeänä, että uusiutuvan energian direktiivin toimeenpano ja kestävyyskriteerit mahdollistavat kestävä metsäenergian hyödyntämisen osana kokonaiskestävää metsien hoitoa ja elinkeinon harjoittamista.

Metsäkeskus pitää tärkeänä, että RED II –direktiivin mukainen riskiperusteinen menettelytapa on yksityiskohdiltaan tarkoituksenmukainen ja se on mahdollista toteuttaa mielekkäästi ilman tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Suomen metsäkeskuksen kanta

Metsäkeskus katsoo valtioneuvoston selvityksen mukaisesti, että kestävyyskriteerien toimeenpanoasetukseen ei tule hyväksyä

Asiantuntijalausunto
Diaarinro 2718/00.08/2021
24.5.2021

metsäbiomassaa koskevien kestävyyskriteerien tiukennuksia, siltä osin kuin kyse on metsäbiomassaa koskevista kriteereistä (artiklat 3 ja 4) ja LULUCF-kriteereistä (artiklat 5 ja 6). Erityisesti valtioneuvoston selvitys kiinnittää huomiota siihen, että asetusluonnoksessa esitetään sääntelyä, joka osittain laajentaa tai jopa tiukentaa direktiivissä säädettyjen kriteerien sisältöä.

Valtioneuvoston selvityksessä todetaan, että täytäntöönpanoasetuksen hyväksyminen luonnoksen mukaisena johtaisi tilanteeseen, jossa Suomi ei todennäköisesti täyttäisi metsäbiomassan kaikkia kestävyyskriteerivaatimuksia maatasolla. Keskeisenä syynä tähän selvitys toteaa, että kansallisessa metsä- ja ympäristölainsäädännössämme ei säädetä yksittäisistä kestävyyskriteerien vaatimuksista asetusluonnoksessa kirjatulla tarkkuudella.

Suomen kannalta keskeiset kriteerit, jotka koskevat metsän uudistamisvelvoitetta hakkuun jälkeen, haitallisten vaikutusten minimointia maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä sekä metsien pitkän aikavälin tuotantokapasiteetin ylläpitoa ja parantamista, edellyttäisivät metsälainsäädännön muuttamista maatason riskiarvioinnin täyttymiseksi, jos maatason tarkastelu tehdään asetusluonnoksen mukaisesti.

Metsäkeskus katsoo, että asetusluonnoksessa ehdotetut kansallisen lainsäädännön yksityiskohtaiset sisältövaatimukset tulisi muuttaa esimerkinomaiseksi listaukseksi mahdollisista säännöksistä, joilla voidaan osoittaa kriteerien noudattaminen. Vaihtoehtoisesti asetuksesta tulisi poistaa kokonaan yksityiskohtaiset täytäntöönpanotoimivallan ylittävät kansallista metsälainsäädäntöä koskevat säännösvaatimukset, kuten valtioneuvoston selvitys toteaa.

Suomen nykyinen metsälaki edistää metsien kestävä hoitoa ja käyttöä siten, että metsät antavat kestävästi hyvän tuoton, samalla kun niiden biologinen monimuotoisuus säilytetään. Metsäkeskus ei näe metsälainsäädännön muuttamista tarpeellisena viitaten mm. vuonna 2014 uudistuneen metsälain vaikutuksista vasta valmistuneisiin selvityksiin.

Uusiutuvan energian direktiivin asetusluonnoksessa tarkennetaan RED II -direktiivissä säädetyjä metsäbiomassaa koskevia kestävyyskriteereitä, joiden pitää täytyä maatasolla:

Asiantuntijalausunto
Diaarinro 2718/00.08/2021
24.5.2021

Asetusluonnoksen 3 (1) artiklan b kohdan ii alakohdan mukaan metsien uudistamisvelvoite täyttyy maatasolla, jos kansallisessa lainsäädännössä edellytetään metsän uudistamista viiden vuoden sisällä hakkuusta. Lisäksi lainsäädännössä tulee olla vaatimuksia siitä, että metsän biologinen monimuotoisuus ei saa heikentyä uudistetulla metsäalueella. Aarniometsiä tai luonnonmukaisia metsiä ei saa muuttaa istutusmetsiksi.

Metsäkeskus toteaa, että Suomen metsälaissa taimikon aikaansaamiseksi tehtävät uudistamistoimenpiteet on saatettava loppuun kolmen vuoden kuluessa puunkorjuun päättymisestä. Metsien biologinen monimuotoisuus turvataan säästämällä tärkeät elinympäristöt.

Asetusluonnoksen 3 (1) artiklan b kohdan iv alakohdan mukaan maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen voidaan asetusluonnoksen mukaan osoittaa toteutuneen kansallisesti osoittamalla, että kansallisessa lainsäädännössä on säännöksiä, joilla suojellaan maaperää, eliölajeja ja luontotyyppisiä hakkuiden aikana ja säännöksiä, joissa säädetään kantojen, juurien, kuolleiden puiden sekä tarvittaessa neulojen ja lehtien korjuusta.

Metsäkeskus toteaa, että Suomen metsälaissa ei ole säännöksiä, joissa säädetään kantojen, juurien, lahopuiden tai neulasten ja lehtien korjuusta hakkuiden yhteydessä. Kuolleiden puiden säästäminen perustuu metsänhoitosuositukseen ja metsäsertifiointiin.

Asetusluonnoksen 3 (1) artiklan b kohdan v alakohdan mukaan metsän pitkän aikavälin tuotantokapasiteetin säilyttäminen täyttyy maatasolla, mikäli kansallisesti sovellettavilla laeilla varmistetaan, että metsänhakkuut eivät ylitä keskimääräistä vuotuista kasvua ja hakkuut eivät haittaa metsän ja siihen liittyvien ekosysteemipalveluiden terveyttä.

Valtioneuvoston selvityksessä todetaan, että kansalliseen metsälakiin ei sisälly nimenomaista säännöstä metsien kasvun ja hakkuiden suhteesta, joskin metsälaki (1093/1996) ja Kemera-lainsäädäntö varmistavat metsien puuntuotantokapasiteetin ylläpidon.

Asiantuntijalausunto
Diaarinro 2718/00.08/2021
24.5.2021

Kestävyysskriteerit maa- ja hankinta-alueetasolla

RED II –direktiivin mukaisesti metsäbiomassan kestävyyskriteerien täytyminen perustuu kansalliseen riskiperusteiseen arviointiin. Selvitysten mukaan Suomi täyttää kaikki metsäbiomassan tuotantoa koskevat kriteerit maatasolla.

Metsäkeskus katsoo, että kestävyyskriteerien täyttymistä tulee arvioida ensisijaisesti maatasolla voimassa olevan lainsäädännön ja käytössä olevien seuranta- ja täytäntöönpanosuunnitelmien kautta ja vasta toissijaisesti hankinta-alueetasolla käytössä olevien hallintajärjestelmien kautta.

Hankinta-alueen tarkasteluun mentäessä toiminnanharjoittajilta edellytettäisiin monenlaisia suunnitelmia metsänhoidosta, ympäristövaikutusten arvioimista sekä keskimääräisten hiilinielujen ja -varantojen arvioimista hankinta-alueella.

Metsäkeskus katsoo valtioneuvoston selvityksen mukaisesti, että hankinta-alueen kriteerien osoittaminen olisi toiminnanharjoittajalle hallinnollisesti hyvin haastavaa. Monimutkaiset kriteerit voitaisiin ulottaa myös ulkomailta lähtöisin olevan metsäbiomassan kestävyden osoittamiseen, mikä edelleen lisäisi toiminnanharjoittajien hallinnollista kuormaa.

Joensuussa 24.5.2021

Anssi Niskanen
elinkeinojohtaja
Suomen metsäkeskus

Jakelu Maa- ja metsätalousvaliokunta

Tiedoksi Kirjaamo Metsäkeskus

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foesatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende